

แถลงการณ์ต่อกรณีการยกเว้น EIA โรงไฟฟ้าขยะ

เผยแพร่วันที่ 28 ตุลาคม 2558

เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2558 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกประกาศ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2558 ที่มีผลเป็นการยกเว้นให้โครงการโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยทุกขนาดกำลังการผลิตไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือรายงาน EIA จากเดิมที่กำหนดให้กำลังการผลิตไฟฟ้าตั้งแต่ 10 เมกะวัตต์ ขึ้นไปต้องจัดทำรายงาน EIA เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามหลักการใน พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 โดยได้เปลี่ยนให้ดำเนินการตามประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice/ COP) แทน ที่ยังไม่มีความชัดเจนในหลักการและกลไก รวมไปถึงกฎหมายที่รองรับ

กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมและเครือข่ายประชาชนที่ศึกษาและติดตามนโยบายตามแผนแม่บทการจัดการขยะเห็นว่าการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของกระทรวงฯ ครั้งนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายสิ่งแวดล้อมและเป็นการกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่ไม่อาจบรรลุถึงประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายได้อย่างยั่งยืน ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

1. พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ได้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน โดยให้โครงการบางประเภทต้องจัดทำรายงาน EIA เพื่อประเมินความจำเป็นและหรือทางเลือกของโครงการผลกระทบที่อาจเกิดจากการประกอบกิจการ และกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อแก้ไขผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นนั้น การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อยกเว้นให้โครงการใดไม่ต้องจัดทำรายงาน EIA จึงต้องมีข้อมูลสนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับการลดมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพนั้น อีกทั้งตามหลักการในรัฐธรรมนูญ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้น กระบวนการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะของกระทรวงฯ โดยไม่มีการชี้แจงเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นอย่างเพียงพอจึงไม่เป็นไปตามหลักการของรัฐธรรมนูญและกฎหมายสิ่งแวดล้อม

2. การแก้ไขให้โครงการโรงไฟฟ้าขยะมูลฝอยดำเนินการตามประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice หรือ COP) แทนรายงาน EIA ก็ไม่สามารถทดแทนกันได้ ด้วยเหตุที่ COP นั้นเป็นเพียงคู่มือรายการสิ่งแวดล้อม (Environmental Checklist) ที่เป็นรายการที่โครงการต้องปฏิบัติตามและทำการติดตามตรวจสอบเท่านั้น และ COP ไม่ถูกกำหนดมาให้ผ่านการพิจารณาเชิงวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการ (คชก.)

3. การออกกฎระเบียบของฝ่ายปกครอง นอกจากมีกฎหมายให้อำนาจแล้ว ยังต้องเคารพในหลักความได้สัดส่วน กฎระเบียบที่บัญญัติออกมาต้องสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมายเพื่อยังประโยชน์ให้สาธารณะชน กรอบแนวคิดหนึ่งของการจัดการขยะตามแผนแม่บทคือการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายแบบผสมผสานโดยใช้เทคโนโลยี

แบบผสมผสาน ทั้งระบบการหมักปุ๋ย เต่าเผา ผังกลบ การแปรรูปเป็นพลังงานและระบบคัดแยก การยกเลิกการทำ
รายงาน EIA ของกระทรวงฯ นี้จึงส่งผลกระทบต่อจำกัดการออกแบบการจัดการขยะแบบผสมผสานนี้ให้ออกมาในรูปแบบเดียว
คือ โรงไฟฟ้าขยะ หรือโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อนที่ใช้ขยะเป็นเชื้อเพลิง การออกประกาศนี้จึงไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์
ถึงการจัดการขยะแบบยั่งยืนได้

กลุ่มองค์กรภาคประชาสังคมและเครือข่ายประชาชนที่ศึกษาและติดตามนโยบายตามแผนแม่บทการจัดการขยะขอ
เรียกร้อง ดังต่อไปนี้

1. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยกเลิกประกาศ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2558 และกำหนดให้โรงไฟฟ้าขยะ
มูลฝอยที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ 10 เมกะวัตต์ ขึ้นไปต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเดิม
เพื่อรองรับมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนจากกิจการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ
2. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทบทวนการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย
และของเสียอันตรายที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมด้านขยะที่ยั่งยืน เช่น การคัดแยกขยะ
การกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมสารไดออกซิน ไอโกละหนัก และกำมะถัน กำมะถัน เป็นต้น

ลงชื่อ

เครือข่ายประชาชนศึกษาและติดตามปัญหาขยะ

ตัวแทนจากจังหวัดระยอง ชลบุรี สระแก้ว สระบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายกและสมุทรปราการ

มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม

มูลนิธิบูรณะนิเวศ